

Μία έννοια – Ένας όρος – Πόσες λέξεις; Η νιλεκτικότητα των όρων

Κώστας Βαλεοντής

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο **όρος** ή το **όνομα** είναι *λεκτική κατασήμανση* μιας **έννοιας**, γενικής ή ατομικής, αντίστοιχα. Στην παρούσα εργασία με τον όρο **όρος** καλύπτονται τόσο οι γενικές όσο και οι ατομικές έννοιες ενός θεματικού πεδίου· δηλαδή λέγοντας **όρος** εννοούμε «όρος ή όνομα». Ένας όρος, με κριτήριο τον αριθμό των λέξεών του, μπορεί να είναι **μονολεκτικός** ή **πολυλεκτικός**. Εδώ θα μας απασχολήσει η **νιλεκτικότητα** των όρων, το πλήθος **N** των λέξεων που περιέχεται σε κάθε όρο και η μελέτη της κατανομής των όρων συναρτήσει της *νιλεκτικότητάς* τους, τόσο από ενδογλωσσική όσο και από διαγλωσσική σκοπιά.

Το θεματικό πεδίο που εξετάζουμε είναι οι <τηλεπικοινωνίες> και η μελέτη γίνεται πάνω σε ένα σώμα 3.198 τρίγλωσσων λημάτων της Βάσης **TELETERM** (www.moto-teleterm.gr) που περιλαμβάνουν **διεθνώς τυποποιημένους ισοδύναμους όρους** στις γλώσσες: ελληνικά (**GR**), αγγλικά (**EN**) και γαλλικά (**FR**). (IEC 50(700) – ΕΛΟΤ 1300). *Κάθε λήμμα αντιστοιχεί σε μία και μόνο έννοια.*

Υπολογίζονται αριθμητικές και ποσοστιαίες κατανομές των όρων ως προς την νιλεκτικότητά τους και δίνονται τα αντίστοιχα διαγράμματα (πόσα *μονόλεκτα*, *δίλεκτα*, *τρίλεκτα* κτλ.). Καταμετρούνται και παριστάνονται γραφικά τα *ισόλεκτα* (ισολεκτικοί ισοδύναμοι όροι) τόσο των τριών γλωσσών (*τριγλωσσικά ισόλεκτα* GR-EN-FR) όσο και των γλωσσών ανά δύο (*διγλωσσικά ισόλεκτα* GR-EN, GR-FR, EN-FR).

Με δεδομένο ότι στις <τηλεπικοινωνίες> η πρωτογενής οροδοσία γίνεται κυρίως στην αγγλική και, στη συνέχεια, δημιουργούνται δευτερογενώς οι ισοδύναμοι όροι των άλλων γλωσσών, εξετάζουμε το αριθμητικό και ποσοστιαίο *φάσμα νιλεκτικότητας* των αποδόσεων των αγγλικών μονολέκτων, διλέκτων και τριλέκτων στις άλλες δύο γλώσσες (GR και FR), δηλαδή π.χ. αν έχουμε **100** αγγλικά *μονόλεκτα* πόσα από αυτά αποδίδονται στα ελληνικά ή γαλλικά με *ισοδύναμο μονόλεκτο*, πόσα με *ισοδύναμο δίλεκτο*, πόσα με *ισοδύναμο τρίλεκτο* κτλ. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι επειδή η μελέτη αφορά *ισοδύναμους όρους*, δηλαδή γίνεται πάνω στις ίδιες ακριβώς έννοιες, παρέχει μια αξιόπιστη συγκριτική εικόνα της έκτασης με την οποία περιγράφει η καθεμία από τις τρεις γλώσσες την ίδια περιοχή γνώσης.

One concept – One term – How many words ? N-lecticity of terms

Kostas Valeontis

ABSTRACT

A **term** and a **name** (or **appellation**) are *verbal designations* of a *general concept* and an *individual concept*, respectively. In this paper by the term **term** we mean "term or name" covering both general and individual concepts. According to the number of words constituting a term, it may be **one-word** (monolectic) or **multi-word** (polylectic). This paper examines **N-lecticity** of terms, that is the number N

of words contained in each term, and studies the distribution of terms with respect to their N-lectivities, both within a single language and between different languages.

The subject field under study is (telecommunications) and the relevant corpus consists of 3.198 trilingual entries in the term base TELETERM (www.mot-teleterm.gr) which contain **internationally standardized equivalent terms** in the languages Greek (GR), English (EN) and French (FR) (International series: IEC 50(700), Greek series: ΕΛΟΤ 1300). Each entry corresponds to one and only one concept.

Both absolute and percentage distributions of terms with respect to their N-lectivities are calculated and corresponding diagrams are given (how many monolects, dilects, trilects etc.). All **isolects** (equivalent terms having the same N-lectivities) are counted both among the three languages (trilingual isolects GR-EN-FR) and in language pairs (bilingual isolects GR-EN, GR-FR, EN-FR)

Given that in (telecommunications) primary naming takes place mainly in English and, subsequently, the equivalent terms of the other two languages are created, we examine the absolute and percentage *N-lectivity spectra* of the English monolects, dilects and trilects into the other two languages (GR and FR); e.g. given 100 English monolects how many of them are rendered with a Greek or French equivalent monolect, how many with a Greek or French dilect, etc. It is notable that since this study concerns equivalent terms, i.e. it is carried out on exactly the same concepts, it gives a reliable comparative view of the extension in which the same area of knowledge is described by the three languages.

0 Εισαγωγή

Στην παρούσα εργασία κάνουμε μια συγκριτική μελέτη του μήκους των όρων (σε πλήθος λέξεων) σε ένα σώμα 3.198 τρίγλωσσων λημμάτων της Βάσης Τηλεπικοινωνιακών Όρων TELETERM¹ συνεξετάζοντας τους ισοδύναμους όρους σε τρεις γλώσσες. Τα πλήρη λήμματα της Βάσης είναι τετράγλωσσα (ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά), αλλά εδώ ασχολούμαστε μόνο με τις τρεις γλώσσες: *ελληνικά, αγγλικά και γαλλικά*. Όλοι οι αγγλικοί και γαλλικοί όροι είναι τυποποιημένοι από την Διεθνή Ηλεκτροτεχνική Επιτροπή (IEC) στα Διεθνή Πρότυπα οι κωδικοί των οποίων αναγράφονται στην τελευταία στήλη του πίνακα 1. Η ΜΟΤΟ² έχει εκπονήσει τα (ισοδύναμα με τα Διεθνή) Ελληνικά Πρότυπα, τα οποία έχει εκδώσει ο ΕΛΟΤ και οι κωδικοί αριθμοί των οποίων αναγράφονται στην δεύτερη στήλη του Πίνακα 1. Στην τρίτη στήλη του Πίνακα 1 αναγράφονται και οι τίτλοι των Ελληνικών

¹ www.moto-teleterm.gr

² **ΜΟΤΟ**: Μόνιμη Ομάδα Τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας, Ομάδα Εργασίας της Τεχνικής Επιτροπής “Τηλεπικοινωνίες” (ΤΕ-Τ), Συλλογικό Μέλος της ΕΛΕΤΟ. Λειτουργεί με την ευθύνη και υποστήριξη του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΟΤΕ), στο πλαίσιο επίσημης συνεργασίας με τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛΟΤ).

Προτύπων. Όστε, η όλη εργασία έγινε επί ενός μεγάλου τμήματος του τομέα των τηλεπικοινωνιών, οι έννοιες του οποίου έχουν κατασημανθεί με όρους που έχουν τυποποιηθεί.

Πίνακας 1 Κατάλογος των Ελληνικών Προτύπων και των ισοδύναμων Διεθνών Προτύπων, οι όροι των οποίων μελετήθηκαν

A/A	Κωδικός Ελληνικού Προτύπου	Τίτλος Ελληνικού Προτύπου	Κωδικός Διεθνούς Προτύπου
1	ΕΛΟΤ 1300.01	Τηλεπικοινωνίες – Ορολογία – Τηλεπικοινωνίες, κανάλια και δίκτυα	IEC 50 (701)
2	ΕΛΟΤ 1300.02	Τηλεπικοινωνίες – Ορολογία – Ταλαντώσεις, σήματα και σχετικές διατάξεις	IEC 50 (702)
3	ΕΛΟΤ 1300.04	Τηλεπικοινωνίες – Ορολογία – Μετάδοση	IEC 50 (704)
4	ΕΛΟΤ 1300.12	Τηλεπικοινωνίες – Ορολογία – Κεραίες	IEC 50 (712)
5	ΕΛΟΤ 1300.14	Τηλεπικοινωνίες – Ορολογία – Μεταγωγή και σηματοδότηση στις Τηλεπικοινωνίες	IEC 50 (714)
6	ΕΛΟΤ 1300.15	Τηλεπικοινωνίες – Ορολογία – Τηλεπικοινωνιακά δίκτυα, Τηλεπικοινωνιακή κίνηση και εκμετάλλευση	IEC 50 (715)
7	ΕΛΟΤ 1300.16-1	Τηλεπικοινωνίες – Ορολογία – Ψηφιακά δίκτυα ενδοποιημένων υπηρεσιών – Μέρος 1: Γενικές επόψεις	IEC 50 (716-1)
8	ΕΛΟΤ 1300.21	Τηλεπικοινωνίες – Ορολογία – Τηλεγραφία, Τηλεομοιοτυπία & Επικοινωνία Δεδομένων	IEC 50 (721)
9	ΕΛΟΤ 1300.22	Τηλεπικοινωνίες – Ορολογία – Τηλεφωνία	IEC 50 (722)

1 Όροι και ορισμοί εννοιών

Στην παρούσα εργασία χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες έννοιες των οποίων δίνονται οι όροι και ορισμοί.

- 1.1 όρος:** λεκτική κατασήμανση μιας γενικής έννοιας σε είδιο θεματικό πεδίο [3] [4]
ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Στην παρούσα εργασία με τον όρο **όρος** εννοούμε «όρος ή όνομα» και καλύπτουμε και τις *ατομικές έννοιες*.
- 1.2 όνομα:** λεκτική κατασήμανση μιας *ατομικής έννοιας* [3] [4]
- 1.3 οροστοιχείο:** μορφολογικό μέρος ενός *όρου* το οποίο είναι φορέας σημασίας
ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Το οροστοιχείο μπορεί να είναι **μόρφημα**, **λέξη** ή **φράση**. [2]
- 1.4 μόρφημα:** ελάχιστο αδιαίρετο *οροστοιχείο* [2] [9]
- 1.5 λέξη:** *οροστοιχείο* που μπορεί να υπάρξει ως αυθύπαρκτη χωριστή μονάδα σε μια πρόταση [2]
ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Στο γραπτό λόγο η λέξη είναι, συνήθως, μέρος του *όρου* που βρίσκεται μεταξύ δύο διαδοχικών κενών διαστημάτων.
- 1.6 ρίζα:** *μόρφημα* που αποτελεί την ετυμολογική βάση για ολόκληρη οικογένεια λέξεων σε μία γλώσσα ή και σε περισσότερες από μία γλώσσες [2] [10]

- 1.7 απλός όρος:** όρος που περιλαμβάνει μόνο μία *ρίζα* [3] [4]
- 1.8 σύμπλοκος όρος:** όρος που περιλαμβάνει δύο ή περισσότερες *ρίζες* [3] [4]
- 1.9 μονολεκτικός όρος, μονόλεκτο, 1-λεκτο:** όρος που περιλαμβάνει μόνο μία *λέξη*
ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Ο μονολεκτικός όρος μπορεί να είναι *απλός όρος* ή *σύμπλοκος όρος*. [11]
- 1.10 πολυλεκτικός όρος, πολύλεκτο:** όρος που περιλαμβάνει δύο ή περισσότερες *λέξεις*
ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Ο πολυλεκτικός όρος είναι *σύμπλοκος όρος*. [11]
- 1.11 νιλεκτικός όρος, νίλεκτο, N-λεκτο:** όρος που περιλαμβάνει N *λέξεις*
ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Ένα *1-λεκτο*, *2-λεκτο*, *3-λεκτο*, ... είναι, αντίστοιχα, ένα *μονόλεκτο*, *δίλεκτο*, *τρίλεκτο*, ...
- 1.12 νιλεκτικότητα, N-λεκτικότητα, μήκος όρου σε λέξεις, λεκτικό μήκος όρου, N:** το πλήθος των *λέξεων* που περιλαμβάνονται σε έναν *όρο*
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 – Η νιλεκτικότητα ενός μονολέκτου είναι 1, ενός διλέκτου είναι 2 κ.ο.κ.
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 – Δύο ή περισσότεροι *όροι* που έχουν την ίδια *νιλεκτικότητα* είναι *ισολεκτικοί όροι* ή *ισόλεκτα*.
- 1.13 οροσυνθετικό, συνθετικό:** μέρος *όρου* που από μόνο του αποτελεί *όρο* ή υποδηλώνει χαρακτηριστικό στο πλαίσιο του υποκείμενου συστήματος εννοιών [1] [11]
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 – Το οροσυνθετικό μπορεί να αποτελείται από ένα ή περισσότερα οροστοιχεία.
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 – Στην παρούσα εργασία χρησιμοποιούμε την κατακόρυφη γραμμή (|) για να χωρίσουμε τα οροσυνθετικά. Αν ο χωρισμός είναι μεταξύ ολόκληρων λέξεων τότε πριν και μετά την κατακόρυφη γραμμή τοποθετείται κενό διάστημα ().
- 1.14 άμεσο συνθετικό:** ένα από τα δύο, συνήθως, *οροσυνθετικά* στα οποία μπορεί να χωριστεί ένας *σύμπλοκος όρος* σε πρώτη φάση ορολογικής ανάλυσης [1] [9] [11]
ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Ανάλογα με τη θέση του ένα άμεσο συνθετικό μπορεί να είναι **1^ο** ή **2^ο συνθετικό**, ενώ ανάλογα με την σημασία του μπορεί να είναι **προσδιοριζόμενο συνθετικό** ή **προσδιοριστικό συνθετικό** ή **μη χαρακτηρισίμο συνθετικό** (όπως στα παρατακτικά σύνθετα).
- 1.15 προσδιοριζόμενο συνθετικό, Π:** *άμεσο συνθετικό* ενός *σύμπλοκου όρου* που εκφράζει ένα γένος της έννοιας που υποδηλώνει ο *σύμπλοκος όρος* [1] [9] [11]
ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Παράδειγμα προσδιοριζόμενου συνθετικού: συντελεστής | ηχοαπορρόφησης
- 1.16 προσδιοριστικό συνθετικό, π:** *άμεσο συνθετικό* ενός *σύμπλοκου όρου* που εκφράζει το **διακριτικό χαρακτηριστικό** το οποίο μετατρέπει το γένος που υποδηλώνει το προσδιοριζόμενο συνθετικό σε είδος [1] [9] [11]
ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Παραδείγματα προσδιοριστικού συνθετικού:
μέσος | συντελεστής ηχοαπορρόφησης, συντελεστής | ηχοαπορρόφησης.
- 1.17 μη χαρακτηρισίμο συνθετικό:** *άμεσο συνθετικό* ενός *σύμπλοκου όρου* που δεν είναι *προσδιοριζόμενο συνθετικό* ούτε *προσδιοριστικό συνθετικό*
ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Παραδείγματα μη χαρακτηρισίμων συνθετικών: και τα δύο συνθετικά των όρων πομπο|δέκτης, διαμορφωτής-αποδιαμορφωτής.

1.18 ορολογική κατηγορία: κατηγορία στην οποία ταξινομείται ένας όρος βάσει της ύπαρξης και της σειράς των άμεσων συνθετικών του

ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Η ορολογική κατηγορία μπορεί να είναι:

- **ΑΟ:** απλός όρος (Δεν υπάρχουν άμεσα συνθετικά)
- **ΜΧ:** σύμπλοκος όρος με μη χαρακτηρισίμα άμεσα συνθετικά
- **ΠΠ:** σύμπλοκος όρος με τα άμεσα συνθετικά του διατεταγμένα ως:
προσδιοριστικό συνθετικό | προσδιοριζόμενο συνθετικό
- **Ππ:** σύμπλοκος όρος με τα άμεσα συνθετικά του διατεταγμένα ως:
προσδιοριζόμενο συνθετικό | προσδιοριστικό συνθετικό

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

- **ΑΟ:** EN **power**; FR **puissance**; GR **ισχύς**;
- **ΜΧ:** EN **man-|machine**; FR **homme-|machine**; GR **ανθρώπου-|μηχανής**
- **ΠΠ:** EN **multi|plexer**; FR **multi|plexeur**, GR **πολυ|πλέκτης**,
- **Ππ:** EN **angle | of arrival**; FR **angle | d'incidence**; GR **γωνία | άφιξης**.

1.19 Αναλογικός Κανόνας: κανόνας σχηματισμού δευτερογενούς όρου (σε μια γλώσσα στόχου) που προβλέπει ότι, κατά προτεραιότητα, μαζί με τον πρωτογενή όρο (της γλώσσας πηγής) και τον ορισμό της οροδοτούμενης έννοιας, θα συνεξετάζεται και ο μηχανισμός σχηματισμού του πρωτογενούς όρου με την προοπτική να τηρηθεί ανάλογος μηχανισμός και στον δευτερογενή όρο [12].

2 Κατανομή των όρων ως προς την νιλεκτικότητά τους

Βάσει του ορισμού της λέξης (1.5) και της ορολογικής ανάλυσης κάθε όρου και στις τρεις γλώσσες, αποφασίστηκε η νιλεκτικότητά του, με απαρίθμηση των λέξεών του, σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

1. Από κάθε τρίγωνο λήμμα της Βάσης TELETERM που ανήκει στις πηγές του Πίνακα 1 κρατήθηκε, καταρχάς, ο **προτιμώμενος όρος** της κάθε γλώσσας, δηλαδή ο πρώτος όρος των πεδίων του αγγλικού, ελληνικού και γαλλικού όρου.
2. Αν το πεδίο του αγγλικού όρου περιέχει και αποδεκτό **συνώνυμο** βάσει του οποίου έχουν σχηματιστεί συνώνυμα και στα πεδία των άλλων γλωσσών τότε περιλήφθηκε και χωριστή εγγραφή με αυτούς τους τρεις όρους.
3. Παραλείφθηκαν εγγραφές οι οποίες περιλαμβάνουν όρους που περιέχουν σύμβολα (π.χ. **θόρυβος 1/f**) και όχι κανονικές λέξεις ή γράμματα ή αριθμούς που απαγγέλλονται ως λέξεις
4. Στοιχεία που συνδέονται με **ενωτικό** θεωρήθηκαν μία λέξη (π.χ. **analog-to-digital, Α-ηχοστάθμη**).
5. Στοιχεία που συνδέονται με **παύλα** θεωρήθηκαν χωριστές λέξεις (π.χ. **χαρακτηριστική πλάτους – συχνότητας**). Η παύλα δεν απαριθμήθηκε ως λέξη.
6. Τα **άρθρα**: στα ελληνικά (**ο, η, το, ...**), στα αγγλικά (**a, an, the**) και στα γαλλικά (**un, le, la, ...**) απαριθμήθηκαν ως λέξεις ακόμα και στην περίπτωση της έκθλιψης όπου λείπει το τελευταίο φωνήεν τους και στη θέση του έχουν απόστροφο (**τ', l', ...**).
ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Τα άρθρα παίζουν σημαντικό ρόλο στους πολυλεκτικούς όρους για την σωστή κατασήμανση των εννοιών. π.χ. το οριστικό άρθρο – και στις τρεις γλώσσες – συχνά υποδηλώνει ατομική έννοια.
7. Η πρόθεση **of** της αγγλικής και η πρόθεση **de** (και με απόστροφο: **d'**) της γαλλικής, που

δηλώνουν γενική πτώση, απαριθμήθηκαν ως χωριστές λέξεις.

8. Τα **αρκτικόλεξα** και **ακρώνυμα** θεωρούνται λέξεις και απαριθμήθηκαν.
9. Στοιχεία που συνδέονται με **δεξιοπλαγία (/)** θεωρήθηκαν χωριστές λέξεις (π.χ. **amplitude/frequency characteristic**). Η δεξιοπλαγία δεν απαριθμήθηκε ως λέξη.
10. Όπου υπάρχουν όροι με **ενσωματωμένες αριθμοπαραστάσεις** και συνώνυμά τους με τα αντίστοιχα αριθμητικά ολογράφως διατηρήθηκαν μόνο οι όροι με τις λέξεις (π.χ. από τα **2-wire** και **two-wire** κρατήθηκε το δεύτερο).

Έτσι, από τα περίπου 3.500 λήμματα των πηγών του Πίνακα 1 που περιέχει η Βάση TELETERM προέκυψε το σώμα των **3.198** τρίγλωσσων λημμάτων στα οποία έγιναν οι μετρήσεις: **3.198 τρίγλωσσες αντιστοιχίες τυποποιημένων ισοδύναμων όρων**, δηλαδή $3 \times 3198 = 9.594$ όροι και στις τρεις γλώσσες.

Πίνακας 2 – Γενική κατανομή των όρων ως προς την νιλεκτικότητά τους (επί συνόλου 3198 όρων κάθε γλώσσας)

Νιλεκτικότητα N	Αριθμός ελληνικών όρων	Ποσοστό ελληνικών όρων	Αριθμός αγγλικών όρων	Ποσοστό αγγλικών όρων	Αριθμός γαλλικών όρων	Ποσοστό γαλλικών όρων
1	684	21,39	638	19,95	630	19,70
2	1604	50,16	1665	52,06	784	24,52
3	698	21,83	697	21,79	996	31,14
4	145	4,53	135	4,22	424	13,26
5	44	1,37	37	1,16	204	6,37
6	14	0,44	14	0,44	99	3,09
7	3	0,09	5	0,16	38	1,19
8	6	0,19	5	0,16	13	0,41
9	0	0,00	2	0,06	5	0,16
10	0	0,00	0	0,00	3	0,09
11	0	0,00	0	0,00	0	0,00
12	0	0,00	0	0,00	2	0,06
Σύνολα:	3198	100,00	3198	100,00	3198	100,00
Σύνολα:	6939 ελληνικές λέξεις		6961 αγγλικές λέξεις		8965 γαλλικές λέξεις	
Σύνολα:	63020 χαρακτήρες		55470 χαρακτήρες		66416 χαρακτήρες	

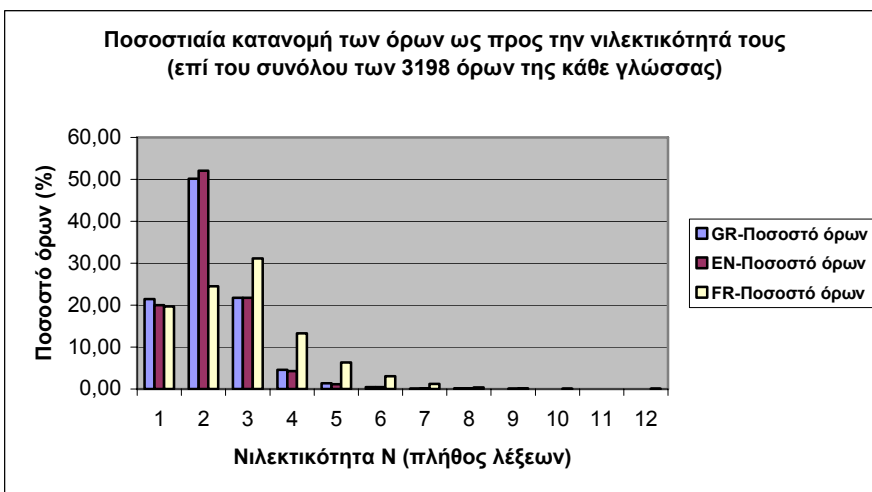
Ο Πίνακας 2 δίνει την γενική κατανομή των όρων σε συνάρτηση με την νιλεκτικότητά τους για την κάθε γλώσσα χωριστά, τόσο με **απόλυτους αριθμούς** όρων όσο και με **ποσοστά (%)** επί του συνόλου (3.198) των όρων κάθε γλώσσας.

Τα σύνολα των **3.198** όρων από κάθε γλώσσα εμφανίζουν **αναλογία λέξεων: EN:GR:FR = 6961:6939:8965 = 1,00:1,00:1,29**. Αν οι όροι εκτυπωθούν η **αναλογία έκτασης κειμένου** είναι: **EN:GR:FR = 55470: 63020: 66416 = 1,00:1,14:1,20**.

Τα στοιχεία του Πίνακα 2 απεικονίζονται γραφικά στα διαγράμματα του Σχήματος 1. Στο Σχήμα 1 παριστάνεται τόσο η *απόλυτη κατανομή* όσο και η *ποσοστιαία κατανομή των όρων ως προς την νιλεκτικότητά τους*.

(α)

(β)

Σχήμα 1

Ο Πίνακας 2 και τα διαγράμματα του Σχήματος 1 δείχνουν ότι οι κατανομές των ελληνικών και των αγγλικών όρων βάσει της νιλεκτικότητάς τους είναι παρόμοιες και έχουν μέγιστο για $N=2$, ενώ η κατανομή των γαλλικών όρων είναι μετατοπισμένη προς τις μεγαλύτερες νιλεκτικότητες και έχει μέγιστο για $N=3$.

Σημαντική παρατήρηση και για τις τρεις κατανομές είναι ότι, στους όρους κάθε γλώσσας, οι **μονολεκτικοί** όροι (N=1) είναι μόνο το **20%** περίπου (ελληνικοί: 21,39 %, αγγλικοί: 19,95 %, γαλλικοί: 19,70 %), ενώ το υπόλοιπο **80%** περίπου είναι **πολυλεκτικοί** (N>1).

Στις κατανομές των **ελληνικών** και **αγγλικών** όρων συχνότερα εμφανίζονται τα **2-λεκτα** που είναι περίπου οι μισοί όροι (το 50,16 % και 52,06 % του συνόλου των όρων, αντίστοιχα) και ακολουθούν τα **3-λεκτα** και (λίγο λιγότερα) τα **1-λεκτα** και, στη συνέχεια, τα 4-λεκτα, 5-λεκτα, 6-λεκτα, ... Οι πολυλεκτικότεροι ελληνικοί όροι είναι έξι 8-λεκτα, ενώ οι πολυλεκτικότεροι αγγλικοί όροι είναι δύο 9-λεκτα. Στην κατανομή των **γαλλικών** όρων συχνότερα εμφανίζονται τα **3-λεκτα** που είναι περίπου το ¼ των όρων (24,52 %), ακολουθούν τα **2-λεκτα** και τα **1-λεκτα**, και, στη συνέχεια, τα 4-λεκτα, 5-λεκτα, 6-λεκτα, ... Οι πολυλεκτικότεροι γαλλικοί όροι είναι δύο 12-λεκτα.

3 Ισολεκτικότητα των όρων

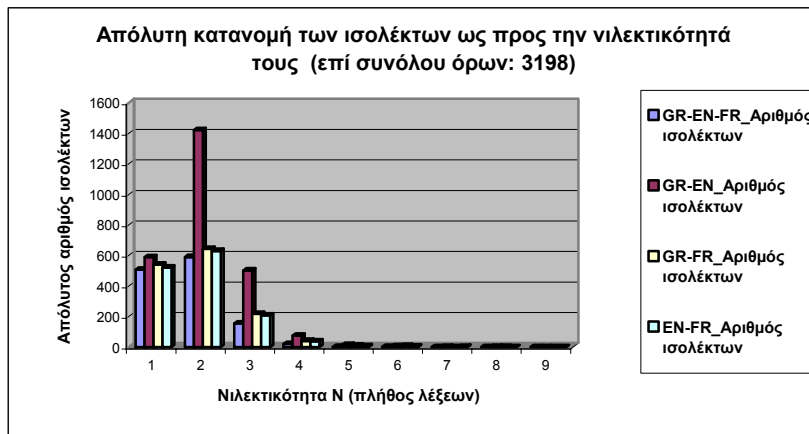
Για την εξέταση της ισολεκτικότητας των όρων, μετρήθηκαν – ως απόλυτοι αριθμοί και ως ποσοστά – όλοι οι όροι που ισολεκτούν και στις τρεις γλώσσες (ισόλεκτα GR-EN-FR), και όλοι οι όροι που ισολεκτούν σε καθένα από τα τρία ζεύγη γλωσσών (ισόλεκτα GR-EN, ισόλεκτα GR-FR, ισόλεκτα EN-FR). Τα αποτελέσματα δίνονται στους Πίνακες 3 και 4, ενώ τα αντίστοιχα διαγράμματα φαίνονται στο Σχήμα 2: (α) ως απόλυτοι αριθμοί, (β) ως ποσοστά (%) επί του συνόλου των όρων (3198) και (γ) ως ποσοστά (%) επί του συνόλου των ισολέκτων κάθε κατηγορίας. Στα μονολεκτικά ισόλεκτα (N=1) παρατηρούμε ότι στα ζεύγη των γλωσσών ανά δύο είναι GR-EN: 18,36 %, GR-FR: 16,85 %, EN-FR: 16,23 % των όρων με μεγαλύτερο το ζεύγος GR-EN και μικρότερο το ζεύγος EN-FR, ενώ τα τριγλωσσικά ισόλεκτα μονόλεκτα είναι 15,82 % των όρων (μικρότερο και από το μικρότερο ζεύγος). Στα διλεκτικά ισόλεκτα (N=2) το ζεύγος GR-EN έχει τιμή 44,40 %, δηλαδή υπερδιπλάσια των δύο άλλων, αλλά και πάλι η τριγλωσσική ισολεκτικότητα περιορίζεται από την μικρότερη τιμή των ζευγών (EN-FR). Ανάλογα συμβαίνουν και στα τριλεκτικά ισόλεκτα κ.ο.κ. Η υπεροχή του ζεύγους GR-EN είναι παντού, ενώ οι τιμές των άλλων ζευγών είναι πολύ ή αισθητά μικρότερες και ακόμα χαμηλότερη από εκείνη των ζευγών είναι η τριγλωσσική ισολεκτικότητα.

Πίνακας 3 Κατανομή των ισολέκτων ως προς την νιλεκτικότητα τους επί του συνόλου των όρων

Νιλεκτι- κότητα N	GR-EN-FR _Αριθμός ισολέκτων	GR-EN-FR _Ποσοστό ισολέκτων	GR-EN _Αριθμός ισολέκτων	GR-EN _Ποσοστό ισολέκτων	GR-FR _Αριθμός ισολέκτων	GR-FR _Ποσοστό ισολέκτων	EN-FR _Αριθμός ισολέκτων	EN-FR _Ποσοστό ισολέκτων
1	506	15,82	587	18,36	539	16,85	519	16,23
2	590	18,45	1420	44,40	643	20,11	630	19,70
3	155	4,85	502	15,70	218	6,82	207	6,47
4	20	0,63	74	2,31	40	1,25	37	1,16
5	2	0,06	14	0,44	10	0,31	5	0,16
6	2	0,06	6	0,19	7	0,22	3	0,09
7	0	0,00	2	0,06	0	0,00	2	0,06
8	0	0,00	2	0,06	1	0,03	0	0,00
9	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	1275	39,87	2607	81,52	1458	45,59	1403	43,87

Πίνακας 4 Κατανομή των ισολέκτων ως προς την νιλεκτικότητα τους επί του αντίστοιχου συνόλου των ισολέκτων

Νιλεκτι- κότητα N	GR-EN-FR _Αριθμός ισολέκτων	GR-EN-FR _Ποσοστό ισολέκτων	GR-EN _Αριθμός ισολέκτων	GR-EN _Ποσοστό ισολέκτων	GR-FR _Αριθμός ισολέκτων	GR-FR _Ποσοστό ισολέκτων	EN-FR _Αριθμός ισολέκτων	EN-FR _Ποσοστό ισολέκτων
1	506	39,69	587	22,52	539	36,97	519	36,99
2	590	46,27	1420	54,47	643	44,10	630	44,90
3	155	12,16	502	19,26	218	14,95	207	14,75
4	20	1,57	74	2,84	40	2,74	37	2,64
5	2	0,16	14	0,54	10	0,68	5	0,36
6	2	0,16	6	0,23	7	0,48	3	0,21
7	0	0,00	2	0,08	0	0,00	2	0,14
8	0	0,00	2	0,08	1	0,07	0	0,00
9	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
12	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	1275	100,00	2607	100,00	1458	100,00	1403	100,00

(α)

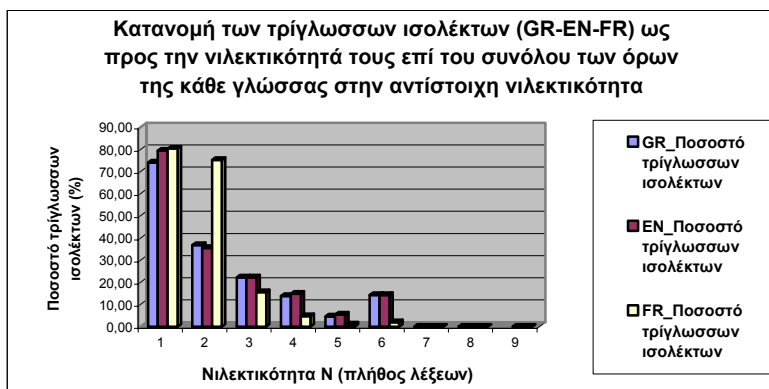

(β)

(γ)

Σχήμα 2

Σχήμα 3

Συνολικά, στο ζεύγος GR-EN ισολεκτεί το 81,52 % των όρων, στο ζεύγος GR-FR ισολεκτεί το 45,59 % των όρων και στο ζεύγος EN-FR ισολεκτεί το 43,87 % των όρων.

Στο Σχήμα 3 δίνεται το ποσοστό των τριγλωσσικών ισολέκτων στην κάθε νιλεκτικότητα και για την κάθε γλώσσα. Όπως φαίνεται, τα μονολεκτικά τριγλωσσικά ισολέκτα είναι περίπου το 74 – 80 % των μονολέκτων στις τρεις γλώσσες. Στις ανώτερες νιλεκτικότητες ($N > 1$) τα τριγλωσσικά ισολέκτα των γλωσσών GR και EN είναι περίπου ίσα. Τα διλεκτικά τριγλωσσικά ισολέκτα της FR είναι περίπου το 75 % των διλέκτων της, ενώ στις ανώτερες νιλεκτικότητες τα αντίστοιχα ποσοστά είναι χαμηλότερα από εκείνα των γλωσσών GR και EN.

4 Φάσμα νιλεκτικότητας των αποδόσεων των μονολέκτων, διλέκτων και τριλέκτων της αγγλικής ως γλώσσας πηγής στην ελληνική και στη γαλλική ως γλώσσες στόχου

Ο Πίνακας 5 και τα διαγράμματα του Σχήματος 4 δίνουν μια άλλη συγκριτική εικόνα των τριών γλωσσών. Αφού, στο θεματικό πεδίο που μας απασχολεί γλώσσα πηγής είναι κυρίως η αγγλική, εξετάζουμε πώς οι **αποδόσεις (ισοδύναμοι όροι)** στα ελληνικά και γαλλικά των αγγλικών όρων δεδομένης νιλεκτικότητας (1, 2 και 3) **κατανέμονται** (διασπείρονται) και σε άλλες τιμές νιλεκτικότητας, ποιο είναι δηλαδή το **φάσμα νιλεκτικότητας** των **αποδόσεων των αγγλικών μονολέκτων, διλέκτων και τριλέκτων** στην ελληνική και στη γαλλική.

Πίνακας 5 – Φάσματα νιλεκτικότητας των αποδόσεων των αγγλικών μονόλεκτων, δίλεκτων και τριλέκτων στην ελληνική και στη γαλλική

Νιλεκτι- κότητα N	Αγγλικά μονόλεκτα (638)		Αγγλικά δίλεκτα (1665)		Αγγλικά τρίλεκτα (697)	
	Ισοδύναμοι όροι GR	Ισοδύναμοι όροι FR	Ισοδύναμοι όροι GR	Ισοδύναμοι όροι FR	Ισοδύναμοι όροι GR	Ισοδύναμοι όροι FR
1	587	519	84	97	11	7
2	43	54	1420	630	129	89
3	8	55	158	707	502	207
4	0	8	3	155	45	212
5	0	1	0	57	9	109
6	0	1	0	16	1	50
7	0	0	0	3	0	22
8	0	0	0	0	0	1
Σύνολα:	638	638	1665	1665	697	697

Όπως προκύπτει από τον Πίνακα 5 και από το Σχήμα 4, για το σώμα των **3.198** ορολογικών λημμάτων που εξετάζουμε, τα αγγλικά **μονόλεκτα**, **δίλεκτα** και **τρίλεκτα** στο μεγαλύτερο μέρος τους (**92 %**, **86 %**, **72 %**, αντίστοιχα) **ισολεκτούνται** στην ελληνική. Στη γαλλική, η ισολεκτηση είναι πιο περιορισμένη (**82 %**, **38 %**, **30 %**, αντίστοιχα) και το φάσμα νιλεκτικότητας ευρύτερο.

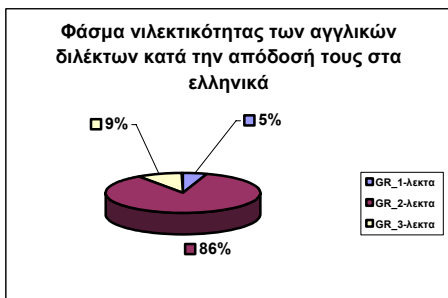
Με απλά λόγια, από **100 αγγλικά μονόλεκτα** τα **92** αποδίδονται με ελληνικά μονόλεκτα, τα **7** με ελληνικά δίλεκτα και το **1** με ελληνικό τρίλεκτο. Αντίστοιχα, από 100 αγγλικά μονόλεκτα τα **82** αποδίδονται με γαλλικά μονόλεκτα, τα **9** με γαλλικά τρίλεκτα, τα **8** με γαλλικά δίλεκτα και το **1** με γαλλικό τετράλεκτο.

Από **100 αγγλικά δίλεκτα** τα **86** αποδίδονται με ελληνικά δίλεκτα, τα **9** με ελληνικά τρίλεκτα και τα **5** με ελληνικά τετράλεκτα. Αντίστοιχα, από **100 αγγλικά δίλεκτα** τα **43** αποδίδονται με γαλλικά τρίλεκτα, τα **38** γαλλικά δίλεκτα, τα **9** με γαλλικά τετράλεκτα, τα **3** με γαλλικά πεντάλεκτα και το **1** γαλλικό εξάλεκτο.

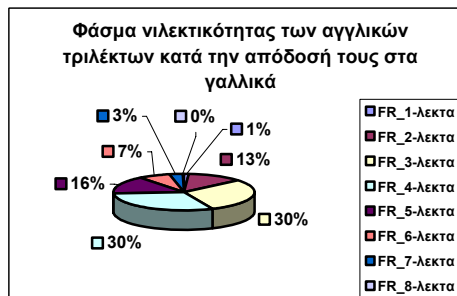
Από **100 αγγλικά τρίλεκτα** τα **72** αποδίδονται με ελληνικά τρίλεκτα, **19** με ελληνικά δίλεκτα, τα **6** με ελληνικά τετράλεκτα, **2** με ελληνικά μονόλεκτα και το **1** με ελληνικό πεντάλεκτο. Αντίστοιχα, από **100 αγγλικά τρίλεκτα** τα **30** αποδίδονται με γαλλικά τρίλεκτα, τα **30** με γαλλικά τετράλεκτα, τα **16** με γαλλικά πεντάλεκτα, τα **9** με γαλλικά δίλεκτα, τα **7** με γαλλικά εξάλεκτα, τα **3** με γαλλικά επτάλεκτα και το **1** με γαλλικό εξάλεκτο.

(α)

(β)

(γ)

Σχήμα 4

Συνοπτικά, και οι τρεις κατηγορίες αγγλικών όρων (μονόλεκτα, δίλεκτα, τρίλεκτα) αποδίδονται στην πλειονότητά τους με αντίστοιχα ελληνικά ισόλεκτα και στην αντίστοιχη αγγλοελληνική «πίτα» του Σχήματος 4 κυριαρχεί το χρώμα των αντίστοιχων ισολέκτων. Αυτό δεν συμβαίνει, όμως με τους γαλλικούς όρους. Εκτός από τα μονόλεκτα, όπου στην «πίτα» του αγγλογαλλικού φάσματος κυριαρχεί ένα χρώμα, από τα δίλεκτα και τρίλεκτα της αγγλικής προκύπτουν αγγλογαλλικές «πίτες» με σημαντική περιεκτικότητα και σε άλλα χρώματα (μεγαλύτερης νιλεκτικότητας).

Πίνακας 6 – Παραδείγματα ισοδυναμιών όρων από το εξεταζόμενο σώμα λημμάτων της Βάσης TELETERM

N-Λεκτι- κότητες	Αγγλικός όρος		Ελληνικός όρος		Γαλλικός όρος	
1-1-1	antenna	ΑΟ	κεραία	ΑΟ	antenne	ΑΟ
1-1-1	super directivity	πΠ	υπερ κατευθυντικότητα	πΠ	super directivité	πΠ
1-1-2	time slot	πΠ	χρονο θυρίδα	πΠ	créneau temporel	Ππ
2-1-1	crossstalk meter	πΠ	διαφωνιό μετρο	πΠ	diaphono mètre	πΠ
2-1-3	assembly language	πΠ	συμβολο γλώσσα	πΠ	langage d'assemblage	Ππ
2-2-2	direct call	πΠ	άμεση κλήση	πΠ	appel direct	Ππ
2-2-2	focusing reflector	πΠ	εστιάζων ανακλαστήρας	πΠ	réflecteur focalisant	Ππ
2-2-2	telephone bell	πΠ	κουδούνι τηλεφώνου	Ππ	sonnerie téléphonique	Ππ
2-2-2	telephone circuit	πΠ	τηλεφωνικό κύκλωμα	πΠ	circuit téléphonique	Ππ
2-2-3	response cycle	πΠ	κύκλος απόκρισης	Ππ	cycle de réponse	Ππ
2-2-3	telecommunication circuit	πΠ	τηλεπικοινωνιακό κύκλωμα	Ππ	circuit de télécommunication	Ππ
2-2-4	pulse width	πΠ	εύρος παλμού	Ππ	largeur d'une impulsion	Ππ
2-3-3	upper sideband	πΠ	άνω πλευρική ζώνη	Ππ	bande latérale supérieure	Ππ
2-3-5	frequency bandwidth	πΠ	εύρος ζώνης συχνοτήτων	Ππ	largeur de bande de fréquences	Ππ
3-3-3	elementary electric dipole	πΠ	στοιχειώδης ηλεκτρικό δίπολο	πΠ	doublet électrique élémentaire	Ππ
3-3-3	antenna switching matrix	πΠ	μήτρα μεταγωγής κεραίας	Ππ	grille d'antenne	Ππ
3-3-3	corner reflector antenna	πΠ	κεραία δίδροου ανακλαστήρα	Ππ	antenne en dièdre	Ππ
3-3-4	amplitude sound spectrum	πΠ	ηχητικό φάσμα πλάτους	Ππ	spectre acoustique d'amplitude	Ππ
3-3-5	antenna input impedance	πΠ	εμπέδηση εισόδου κεραίας	Ππ	impédance d'entrée d'antenne	Ππ
4-4-4	equivalent isotropically radiated power	πΠ	ισοδύναμη ιστροπικά ακτινοβολούμενη ισχύς	πΠ	puissance isotrope rayonnée équivalente	Ππ
5-5-5	integrated digital transmission and switching	πΠ	ενοποιημένη ψηφιακή μετάδοση και μεταγωγή	πΠ	transmission et commutation numériques intégrées	Ππ
9-8-12	reference apparatus for the determination of transmission performance ratings (ARAEN)	Ππ	συσκευή αναφοράς για τον προσδιορισμό των επιδόσεων μετάδοσης (ARAEN)	Ππ	appareil de référence pour la détermination des affaiblissements équivalents pour la netteté (ARAEN)	Ππ

Στον Πίνακα 6 δίνονται μερικά παραδείγματα από τις πιο συχνές (για κάθε περίπτωση) αντιστοιχίες όρων στο σώμα των 3.198 τρίγλωσσων λεημάτων που μελετήθηκε. Δίνονται οι τρεις νικετικότητες της κάθε αντιστοιχίας, γίνεται ορολογική ανάλυση των όρων στα άμεσα συνθετικά τους και σημειώνεται η ορολογική κατηγορία τους (πΠ ή Ππ), ώστε να είναι εμφανής ο μηχανισμός σχηματισμού τους. Σημειωτέον ότι σε όλους τους όρους του πίνακα έχει τηρηθεί ο Αναλογικός Κανόνας. Οι αντιστοιχίες αυτές εξηγούν παραδειγματικά τα στοιχεία και τις μορφές των κατανομών που παρουσιάστηκαν παραπάνω. Έτσι π.χ.

- οι δύο γραμμές του Πίνακα 6 με νικετικότητες 1-1-1 εξηγούν την τριγλωσσική ισολέκτηση των **μονολέκτων**. Η επόμενη γραμμή (με νικετικότητες 1-1-2) εξηγεί την περαιτέρω αγγλοελληνική ισολέκτηση στα **μονόλεκτα**, αλλά και την «πηγή» **γαλλικών διλέκτων** που αντιστοιχούν σε αγγλικά και ελληνικά μονόλεκτα, η οποία οφείλεται στο γεγονός ότι το *σύμπλοκο* μονόλεκτο της αγγλικής και ελληνικής αναλύεται σε δίλεκτο στη γαλλική.
- οι τέσσερις γραμμές με νικετικότητες 2-2-2 εξηγούν την τριγλωσσική ισολέκτηση των **διλέκτων**. Οι δύο επόμενες γραμμές (με νικετικότητες 2-2-3) εξηγούν την περαιτέρω αγγλοελληνική ισολέκτηση στα **δίλεκτα**, αλλά και την «πηγή» **γαλλικών τριλέκτων** που αντιστοιχούν στα αγγλικά και ελληνικά δίλεκτα, η οποία οφείλεται στο γεγονός ότι η αόριστη γενική πτώση, ενώ στην ελληνική αποδίδεται με μία λέξη, στη γαλλική σχηματίζεται με την προσθήκη της πρόθεσης **de** που απαριθμείται ως λέξη.
- οι τρεις γραμμές με νικετικότητες 3-3-3 εξηγούν την τριγλωσσική ισολέκτηση των **τριλέκτων**. Οι δύο επόμενες γραμμές (με νικετικότητες 3-3-4 και 3-3-5) εξηγούν την περαιτέρω αγγλοελληνική ισολέκτηση στα **τρίλεκτα**, αλλά και την «πηγή» **γαλλικών τετραλέκτων** και **πενταλέκτων** που αντιστοιχούν στα αγγλικά και ελληνικά τρίλεκτα, η οποία οφείλεται και πάλι στην προσθήκη της πρόθεσης **de** της γαλλικής.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- 1 Από το σύνολο των **3.198** γαλλικών όρων οι 1.186 (37 %) περιλαμβάνουν τουλάχιστον μια φορά την πρόθεση **de**. Από αυτούς οι 130 περιλαμβάνουν δύο φορές την πρόθεση **de** και είναι της μορφής **x de y de z** με $N \geq 5$. Η συμμετοχή των άρθρων της γαλλικής (**le, la, les, l'**) βρέθηκε σε 95 όρους. Το **du** βρέθηκε σε 27 όρους και το **des** σε 47 όρους. Η πρόθεση **à** βρέθηκε σε 226 όρους και η πρόθεση **au** σε 14 όρους.
- 2 Η συμμετοχή της αγγλικής πρόθεσης **of** βρέθηκε σε 70 αγγλικούς όρους, ενώ το άρθρο **the** σε 17 όρους και το άρθρο **a(n)** σε 12 όρους.
- 3 Η συμμετοχή των άρθρων **to** και **την** βρέθηκαν σε 8 όρους και των άρθρων **του, της, των** της σύναρθρης γενικής βρέθηκε σε 18 ελληνικούς όρους.

5 Σημαντικότερα συμπεράσματα

Από τις μετρήσεις που έγιναν στο σύνολο των 3.198 τρίγλωσσων (αγγλικά, ελληνικά, γαλλικά) αντιστοιχιών διεθνώς τυποποιημένων όρων που κατασημαίνουν ένα συγκεκριμένο σύνολο εννοιών από διάφορα τμήματα του τομέα των τηλεπικοινωνιών προέκυψαν τα ακόλουθα:

- α. Η αγγλική και η ελληνική έχουν περίπου ίσο συνολικό αριθμό λεξεων, ενώ η γαλλική έχει 29 % περισσότερες λέξεις. Αν οι όροι εκτυπωθούν η έκταση του ελληνικού κειμένου θα είναι 14 % μεγαλύτερη από εκείνη του αγγλικού, ενώ η έκταση του γαλλικού κειμένου θα είναι 20 % μεγαλύτερη από εκείνη του αγγλικού.
- β. Η κατανομή των όρων με βάση την νιλεκτικότητα τους είναι περίπου ίδια στην αγγλική και στην ελληνική, ενώ στη γαλλική παρατηρείται σημαντική μετατόπιση προς τους πολυλεκτικότερους όρους.
- γ. Το ποσοστό των μονολεκτικών όρων της κάθε γλώσσας είναι περίπου το 20 % των όρων της, ενώ το υπόλοιπο περίπου 80 % των όρων της είναι πολυλεκτικοί.
- δ. Το μεγαλύτερο ποσοστό όρων στην ελληνική και στην αγγλική είναι τα δίλεκτα, ενώ στην γαλλική είναι τα τρίλεκτα.
- ε. Η μεγαλύτερη τριγλωσσική ισολεκτικότητα παρατηρείται στα μονόλεκτα. Η μεγαλύτερη διγλωσσική ισολεκτικότητα παρατηρείται στο ζεύγος αγγλικά-ελληνικά (περίπου 82 % του συνόλου των όρων).
- στ. Με γλώσσα πηγής την αγγλική, το φάσμα νιλεκτικότητας των αποδόσεων των αγγλικών μονολέκτων, διλέκτων και τριλέκτων στην μεν ελληνική – λόγω της υψηλής ισολεκτικότητας – συγκεντρώνεται στην αντίστοιχη νιλεκτικότητα, ενώ στην γαλλική είναι ευρύτερο και απλώνεται προς τις μεγαλύτερες νιλεκτικότητες.
- ζ. Γενικά, μπορούμε να πούμε ότι, σε ό,τι αφορά την νιλεκτικότητα των όρων, η ελληνική συμβαδίζει με την αγγλική και καλύπτουν και οι δύο τις έννοιες με παρόμοιο τρόπο, ενώ η γαλλική καλύπτει τις ίδιες (ακριβώς) έννοιες με πολυλεκτικότερους όρους.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

- [1] International Recommendation ISO R 1087:1969, *Vocabulary of Terminology*.
- [2] International Standard ISO 1087:1990, *Terminology – Vocabulary*
- [3] International Standard ISO 1087-1:2000 – *Terminology work – Vocabulary – Part 1: Theory and application*.
- [4] Ελληνικό Πρότυπο ΕΛΟΤ 561-1:2006, *Ορολογική εργασία – Λεξιλόγιο – Μέρος 1: Θεωρία και εφαρμογή*
- [5] International Standard ISO 1087-2:2000 – *Terminology work – Vocabulary – Part 2:*

Computer applications.

- [6] Ελληνικό Πρότυπο ΕΛΟΤ 561-2:2007, *Ορολογική εργασία – Λεξιλόγιο – Μέρος 2: Πληροφορικές εφαρμογές*
- [7] International Standard ISO 704:2000, *Terminology work - Principles and methods*
- [8] Ελληνικό Πρότυπο ΕΛΟΤ 402:2010, *Ορολογική εργασία – Αρχές και μέθοδοι*
- [9] Βαλεοντής Κ., 1988, *Ανάλυση των βασικών αρχών της τεχνικής ορολογίας*, έκδοση ΕΛΟΤ
- [10] Βαλεοντής Κ., *Ο αναλογικός κανόνας στην υπηρεσία της σύγχρονης ελληνικής ορολογίας*, Πρακτικά 1ου Συνεδρίου «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία», Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ), Αθήνα 1997.
- [11] Valeontis K., Zeriti K., Nikolaki A., *The Greek complex term and the use of the genitive case as the determining component*, a publication which was awarded an Honourable Mention under the 2000 International Awards of the International Information Centre for Terminology (Infoterm).
- [12] Valeontis K., *The “Analogue Rule” a useful terminological tool in interlingual transfer of knowledge*, 2nd Terminology Summit, Barcelona, 2004 (English full version: http://www.eleto.gr/download/BooksAndArticles/AnalogueRuleOfNaming-Ed2_EN_EAFT.pdf, English poster paper: http://www.eleto.gr/download/BooksAndArticles/AnalogueRuleOfNaming-Ed2_EN_EAFT_poster.pdf
Βαλεοντής Κ., *Ο «Αναλογικός Κανόνας» χρήσιμο ορολογικό εργαλείο στη διαγλωσσική μεταφορά γνώσης*, 2η Σύνοδος Κορυφής για την Ορολογία, Βαρκελώνη, 2004
(http://www.eleto.gr/download/BooksAndArticles/AnalogueRuleOfNaming-Ed2_GR_EAFT.pdf)
- [13] Valeontis K., *The “analogue rule” a useful terminological tool in interlingual transfer of knowledge*, *Infoterm Newsletter*, issue INL 117, 2005.
- [14] Κρύσταλ, Ντέιβιντ (David Crystal), *Λεξικό γλωσσολογίας και φωνητικής*, (Μετάφραση. Γ. Ξυδόπουλος), Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ, 2000

Κώστας Βαλεοντής

Φυσικός-Ηλεκτρονικός
Υπεύθυνος Ομάδων Ορολογίας
Διδάσκων στο ΠΜΣ «Τεχνολογισσία»
Πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ
Καραμανλάκη 18, 11253 ΑΘΗΝΑ
ηλ.ταχ.: valeonti@otenet.gr